

Sisällysluettelo

Mitä tarkoittaa SORA?	1
Opiskelijaksi ottamisen periaatteet	2
Opiskelijaksi ottamisen esteitä.....	3
Rikostaustan tarkastaminen	4
Opiskelu-oikeuden peruuttaminen	5
Tutkinnot, jotka noudattavat SORA-lainsäädäntöä.....	6
Lähteet	8

Mitä tarkoittaa SORA?

SORA on lyhenne sanoista

ratkaisuja opiskeluun **so**veltumattomuuteen.

Se tarkoittaa, että

- hakija ei sovi eli sovellu alan opiskelijaksi
- hakijaa ei voida valita opiskelijaksi
- opiskelija ei voi jatkaa opiskelua.

Opiskelija ei voi opiskella,

koska syy on

- terveys
- toimintakyky
- rikokset.

Selkokielen ohje: SORA-laki kasvatus- ja ohjausalalla

Opiskelijaksi ottamisen periaatteet

Kaikki hakijat ovat tasa-arvoisia.

Opiskelua ei aina estä se,
että hakijalla on ongelmia terveydessä tai toimintakyvyssä.

Este on se,
jos et pysty tekemään käytännön tehtäviä
koulussa ja työssä.

Kasvatus- ja ohjausalan opiskelijat
työskentelevät erilaisten ja eri-ikäisten ihmisten kanssa.
Sinun terveytesi ja toimintakykysi täytyy olla sellainen,
että asiakkaat ovat turvassa.

Siksi tutkinnon osien

- ammattitaitovaatimuksista ei voi poiketa
- arviointia ei voi mukauttaa.

Selkokielen ohje: SORA-laki kasvatus- ja ohjausalalla

Opiskelijaksi ottamisen esteitä

Et pääse opiskelemaan kasvatus- ja ohjausalaa seuraavista syistä:

Sinulla on

- sairaus tai vamma,
joka rajoittaa fyysistä toimintakykyä
- sairaus tai vamma,
joka vaikeuttaa puhetta, kommunikointia tai viittomista
- lääkeriippuvuus, lääkkeiden väärinkäyttöä tai ongelmakäyttöä
- päihderiippuvuus, päihteiden väärinkäyttö tai ongelmakäyttö
- mielenterveyden häiriö tai psyykkinen sairaus,
joka ei ole hoidossa ja tasapainossa
- toimintakyvyn häiriö,
jonka takia on vaikea olla
vuorovaikutuksessa muiden kanssa.

Kysymykset hakijalle:

- Oletko saanut tietoa
alan vaatimuksia:
 - terveys
 - toimintakyky?
- Onko sinulla jotakin,
joka voisi estää pääsyn opiskelijaksi?

Selkokieline ohje: SORA-laki kasvatus- ja ohjausalalla

Rikostaustan tarkastaminen

Opiskeluun kuuluu se,
että opiskelet työssä.

Silloin teet työtä lasten kanssa.

Siksi oppilaitoksen täytyy pyytää sinulta ote rikosrekisteristä.

Rikosrekisteriotteen saa tilata Poliisin nettisivuilta.

Sinä et voi olla opiskelija,

jos olet tehnyt

- seksuaalirikoksen
- törkeän henkeen tai terveyteen kohdistuneen rikoksen
- törkeän ryöstön
- vakavan huumausainerikoksen.

Kysymykset hakijalle:

Onko sinulta aiemmin peruttu oikeus opiskella
terveyden tai rikostaustan takia?

Jos et saanut opiskella näistä syistä,

milloin ja miksi et saanut opiskelupaikkaa?

Selkokielineen ohje: SORA-laki kasvatus- ja ohjausalalla

Opiskeluoikeuden peruuttaminen

Koulu voi peruuttaa sinulta oikeuden opiskella sen jälkeen, kun olet jo aloittanut opiskelun.

Et saa enää opiskella, syyt:

- Terveystilasi tai toimintakykysi heikkenee ja **siitä aiheutuu vaaraa** sinulle tai muille.
- Vaarannat asiakkaiden turvallisuuden vakavasti tai monta kertaa.
- Saat tuomion, kun olet tehnyt rikoksen:
 - seksuaalirikos
 - törkeä henkeen tai terveyteen kohdistuva rikos
 - (tappo, murha, törkeä pahoinpitely)
 - törkeä ryöstö
 - vakava huumausainerikos.
- Et ole kertonut sairaudestasi tai vammastasi, joka estää käytännön työtehtävien tekemisen.
- Et ole kertonut, että olet tehnyt rikoksen:
 - seksuaalirikos
 - törkeä henkeen tai terveyteen kohdistuva rikos
 - (tappo, murha, törkeä pahoinpitely)
 - törkeä ryöstö
 - vakava huumausainerikos.

Sinulta kysytään:

Tuotko meille lääkärin lausunnon, jos olemme huolissamme sinun terveydestäsi?

Selkokielen ohje: SORA-laki kasvatus- ja ohjausalalla

Tutkinnot, jotka noudattavat SORA-lainsäädäntöä

Näissä tutkinnoissa käytetään SORA-lakeja:

Perustutkinnot

- hammastekniikan perustutkinto
- kasvatus- ja ohjausalan perustutkinto
- lentokoneasennuksen perustutkinto
- liikunnanohjauksen perustutkinto
- logistiikan perustutkinnon kuljetuspalvelujen osaamisala ja lentoasemapalvelujen osaamisala
- lääkealan perustutkinto
- kaivosalan perustutkinnon kaivostyön osaamisala
- merenkulkualan perustutkinto
- metsäalan perustutkinnon metsäkoneenkuljetuksen osaamisala
- rakennusalan perustutkinnon maarakennuskoneenkuljetuksen osaamisala
- sosiaali- ja terveystieteiden perustutkinto
- turvallisuusalan perustutkinto
- välinehuoltoalan perustutkinto

Ammattitutkinnot

- hieronnan ammattitutkinto
- kasvatus- ja ohjausalan ammattitutkinto
- kuljetusalan ammattitutkinnon palvelukuljetusten osaamisala, tavarakuljetusten osaamisala, metsäteollisuuden kuljetusten osaamisala ja henkilökuljetusten osaamisala
- lentoasemapalvelujen ammattitutkinto
- lentokonetekniikan ammattitutkinto
- liikunnan ja valmennuksen ammattitutkinto
- maarakennusalan ammattitutkinto
- merenkulkualan ammattitutkinto

Selkokieline ohje: SORA-laki kasvatus- ja ohjausalalla

- metsäalan ammattitutkinnon metsäkoneenkuljetuksen osaamisala
- mielenterveys- ja päihdetyön ammattitutkinto
- terveysalan ammattitutkinto
- tieto- ja kirjastopalvelujen ammattitutkinnon kirjastoautopalvelujen osaamisala
- turvallisuusalan ammattitutkinto
- vammaisalan ammattitutkinto
- ympäristöalan ammattitutkinnon jätteiden ja vaarallisten aineiden kuljetuksen osaamisala

Erikoisammattitutkinnot

- hieronnan erikoisammattitutkinto
- immobilisaatiohoidon erikoisammattitutkinto
- kasvatus- ja ohjausalan erikoisammattitutkinto
- kuntoutus-, tuki- ja ohjauspalvelujen erikoisammattitutkinto
- lentokonetekniikan erikoisammattitutkinto
- liikenneopetusalan erikoisammattitutkinto
- mielenterveys- ja päihdetyön erikoisammattitutkinto
- puhevammaisten tulkkauksen erikoisammattitutkinto
- turvallisuusalan erikoisammattitutkinto
- valmennuksen erikoisammattitutkinto
- vanhustyön erikoisammattitutkinto

Selkokielen ohje: SORA-laki kasvatus- ja ohjausalalla

Lähteet

Opetushallitus. SORA-ratkaisuja opiskeluun soveltumattomuuteen.

<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/sora-ratkaisuja-opiskeluun-soveltumattomuuteen>. Viitattu 19.1.2026.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Lapset, nuoret ja perheet. SORA-säädökset.

<https://thl.fi/aiheet/lapset-nuoret-ja-perheet/sote-palvelut/opiskeluhoiltopalvelut/opiskeluterveydenhuolto/sora-saadokset>. Viitattu 19.1.2026.

Tekijä

Kati Blomqvist

Selkokielen ohje: SORA-laki kasvatus- ja ohjausalalla

Tämä materiaali on tuotettu VIERKO 2-hankkeessa vuosina 2025–2027.

VIERKO on toteutettu Opetus- ja kulttuuriministeriön vuonna 2024 myöntämällä ammatillisen koulutuksen strategiarahoituksella.

VIERKO on seitsemänkymmenen (71) koulutuksen järjestäjän yhteisponnistus. Työtä on koordinoanut Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä Keuda.

Hankkeessa on kehitetty vieraskielisen koulutuksen laatua ja kotimaisten kielten opetuksen tarjontaa ammatillisessa koulutuksessa.

Lisätietoa:

<https://www.keuda.fi/keuda/hankkeet/vierko-2>

Oppimateriaalien CC-lisenssi:

[CC BY-SA 4.0 Deed](#) | [Nimeä-JaaSamoin 4.0 Kansainvälinen](#) | [Creative Commons](#)